

> Retouradres Postbus 483 3500 AL Utrecht

Zorgboerderij 't Polböske B.V.
T.a.v. het bestuur van de Stichting Zorgboerderij
't Polböske
Heersenkampweg 60
7546 PG ENSCHEDE

Bezoekadres

Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht
T 088 3700230
www.inspectiejeugdzorg.nl

Inlichtingen bij

...

Ons kenmerk

IJZ/170710361-JN/100424

Bijlage(n)

-

Datum 18 juli 2017
Onderwerp Bevel ex artikel 9.3 Jeugdwet en artikel 27 Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg

Geachte ...,

Op 26 juni 2017 deden de Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie voor de Gezondheidszorg (hierna: de inspecties) onderzoek bij uw organisatie Zorgboerderij 't Polböske B.V. (hierna: 't Polböske). De aanleiding voor dit onderzoek betrof een aantal zorgelijke signalen over de kwaliteit van de hulp en zorg die wordt geboden binnen 't Polböske. Tijdens het onderzoek hebben de inspecties bij 't Polböske een groot aantal ernstige tekortkomingen in de hulpverlening aangetroffen.

Gelet op het gevaar voor de cliëntveiligheid die de vastgestelde tekortkomingen opleverden, is 't Polböske op 30 juni 2017 op de hoogte gesteld dat de inspecties het voornemen hadden de aanbieder een aanwijzing te geven waarin 't Polböske vier maanden de tijd krijgt om te professionaliseren en te voldoen aan de normen voor het leveren van goede zorg en verantwoorde jeugdhulp.

De inspecties gingen op 30 juni 2017 uit van de goede intenties van de bestuurder – tevens leidinggevende en hoofdbegeleider binnen 't Polböske – omdat hij op de dag van het toezichtbezoek – te weten op 26 juni 2017 – bereid was per direct de instelling te verlaten voor onbepaalde tijd en richting de inspecties kenbaar maakte zich te willen professionaliseren.

Sinds het toezichtbezoek hebben zich echter ontwikkelingen voorgedaan, ten gevolge waarvan het vertrouwen in de bestuurder volledig is verdwenen en de zorgen over de veiligheid van de cliënten aanzienlijk zijn toegenomen. Gelet hierop geven de inspecties een bevel aan 't Polböske.

Zienswijze

Met het oog op een zorgvuldige besluitvorming en met toepassing van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), heb ik u de gelegenheid geboden een zienswijze te geven over het voornemen. U heeft gebruik gemaakt van deze gelegenheid. Uw zienswijze luidt – kort en zakelijk samengevat – dat er geen reden is voor een bevel omdat hetgeen wordt voorgestaan, niet geïndiceerd is, dat de verwijten misplaatst zijn en het voorgenomen besluit disproportioneel en onrechtmatig is. U kunt zich niet vinden in de gronden die hieraan ten grondslag liggen en behoudt u het recht voor om deze gronden nader aan te vullen. Bovendien acht u een bevel disproportioneel en brengt het in grote mate materiële en immateriële schade toe, niet alleen aan de BV en haar bestuurders, maar ook

aan het belang van de cliënten. U staat open voor overleg en bent bereid de benodigde verbetermaatregelen te treffen die nodig zijn om verantwoorde hulp te kunnen leveren. U wilt lering trekken uit de fouten indien die gemaakt zouden zijn. Het welzijn van de kinderen staat altijd voorop.

Ons kenmerk
IJZ/170710361-JN/100424

Specifiek ten aanzien van de omstandigheden die aanleiding zijn voor het bevel merkt u het volgende op:

- U voert aan dat u destijds niet hebt begrepen dat onder de afspraak dat de leidinggevende geen één op één contact mocht hebben met cliënten, ook het contact via whatsapp kon worden geschaard.
- U vindt niet dat er een ondermijning van het gezag van de aanwezige medewerkers heeft plaats gevonden vanwege interventies door de leidinggevende richting de cliënten. In dat kader merkt u op dat er geen verbod was op overleg van de leidinggevende met de medewerkers.
- U merkt op dat er geen afspraak bestond dat de kwaliteitsmedewerker richting de inspecties had moeten melden dat de leidinggevende aanwezig is geweest binnen 't Polböske en voor zover deze wel bestond, vindt u dat er geen afspraken zijn overtreden, ten gevolge waarvan de kwaliteitsmedewerker niet had hoeven melden.
- U voert aan dat het van afstand bekijken van de camerabeelden niet in strijd is met de wet en niet in strijd is met de aanwijzing. Dat er cameratoezicht is, is bij een ieder bekend en door de cliënten zijn verklaringen ondertekend dat zij op de hoogte zijn van het cameratoezicht. U merkt op dat het cameratoezicht dient om de veiligheid van de aanwezigen zo veel mogelijk te waarborgen. Bovendien heeft het de functie om bij calamiteiten achteraf te kunnen vaststellen wat er is gebeurd.
- Ten aanzien van het vastbinden met de tiewraps geeft u aan dat er geen pijn of letsel is veroorzaakt en is voorkomen dat anderszins fysiek krachtiger had moeten worden ingegrepen. Bovendien was dit al lang besproken met en bekend bij de instanties.
- Van manipulatief gedrag is geen sprake volgens u. Los van dat er slechts één incident wordt genoemd, geeft u aan dat u alles doet wat in uw vermogen ligt om een veilige huiselijke omgeving in stand te laten houden en dat naar uw idee de woonomgeving heel goed is voor de cliënten.
- Ten aanzien van het ontslag van de orthopedagoog voert u aan dat zij ontslag heeft genomen onder druk van de inspecties. Zij heeft zich nooit gedistantieerd van de gang van zaken binnen 't Polböske. Het bestuur spant zich in om een nieuwe orthopedagoog te vinden. Het is onredelijk te verwijten dat er nu geen orthopedagoog is, nu dat ook niet kan worden gerealiseerd gedurende de huiszoeking. Bovendien vraagt dit om een goede besluitvorming.

Weging zienswijze

De in de zienswijze weergegeven reactie vormt naar het oordeel van de inspecties geen aanleiding om een bevel aan 't Polböske achterwege te laten.

Voor zover u aangeeft open te staan voor overleg en bereid bent om de benodigde verbetermaatregelen te treffen, is dit naar het oordeel van de inspecties

onvoldoende overtuigend om het gevaar voor de veiligheid van de cliënten – dat op dit moment bestaat – weg te nemen. De inspecties overwegen daartoe als volgt. De afspraken op basis van de bevindingen van het onderzoek op 26 juni 2017 waren helder: de leidinggevende zou de instelling verlaten en zich onthouden van contact met de cliënten gedurende onbepaalde tijd. Dit is – in tegenstelling tot hetgeen u schetst – zowel mondeling met u besproken als schriftelijk vastgelegd. U heeft op 26 juni 2017 de inspecteurs gevraagd of contact via whatsapp wel was toegestaan. De inspecteurs hebben in duidelijke bewoordingen te kennen gegeven dat dit niet was toegestaan, omdat geen enkel contact was toegestaan gelet op de eerdere gedragingen van de leidinggevende richting de aan zijn zorg toevertrouwde cliënten, welke nu onderwerp zijn van het lopende politie onderzoek. De inspecties hebben duidelijk kenbaar gemaakt dat deze gedragingen een direct risico vormen voor de gezondheid en veiligheid van de cliënten. De cliënten die binnen 't Polböske verblijven hebben een achtergrond van vele jaren binnen de hulpverlening, waarbij de meeste cliënten in meerdere instellingen hebben gezeten en veelal kampen met complexe problematiek. Agressie-gerelateerde incidenten komen daarbij voor. Het is aan de instelling om een voldoende professioneel en veilig klimaat te scheppen en naar het oordeel van de inspecties is hier geen sprake van.

Ons kenmerk
IJZ/170710361-JN/100424

De heldere afspraken die op 26 juni 2017 zijn gemaakt waren de reden dat de inspecties niet direct op 26 juni 2017 een bevel hebben gegeven met de strekking van het onderhavige bevel. De leidinggevende leek immers zijn goede intenties te tonen door direct de locatie van 't Polböske te verlaten en zich bereid te verklaren zich niet langer met de hulpverlening aan de cliënten bezig te houden. De leidinggevende heeft echter na 26 juni 2017 in strijd met deze afspraken de instelling toch betreden, heeft contact gehad met cliënten via whatsapp en heeft zich bemoeid met de zorg die de cliënten ontvangen. Anders dan u stelt, geeft een aantal van de overige medewerkers aan dat hierdoor wel degelijk hun gezag richting de cliënten werd ondermijnd. Daarnaast zien de inspecties in dit handelen geen bereidheid tot overleg, noch bereidheid om te willen verbeteren. Ook achten de inspecties het geenszins uitgesloten dat de leidinggevende zich hier opnieuw schuldig aan maakt. Enerzijds is deze zorg voor herhaalde inmenging gelegen in het overtreden van de op 26 juni 2017 gemaakte afspraken ten aanzien van zijn terugtreden van de instelling en de cliënten, anderzijds is dit gelegen in de omstandigheid dat de leidinggevende niet inziet dat zijn recentelijke inmenging binnen 't Polböske niet professioneel is, schadelijk voor de cliënten en in strijd is met de gemaakte afspraken. Ook deze omstandigheid maakt het direct ingrijpen in de situatie noodzakelijk.

Uw standpunt dat er geen verbod was op overleg van de leidinggevende met de medewerkers, is in strijd met het op 26 juni 2017 kenbaar gemaakte standpunt van de inspecties dat uw handelen richting de cliënten een direct risico oplevert voor de veiligheid van de cliënten. Dit was voor de inspecties reden u dringend te verzoeken de instelling per direct en voor onbepaalde tijd te verlaten. Het doet ook af aan uw eerdere opmerking dat u inziet dat u zich moet professionaliseren en dat u daarom afstand neemt in het belang van de cliënten. Een interventie 'op afstand', al dan niet indirect door dit via de aanwezige medewerkers te doen, is daarmee strijdig. Daar komt bij dat u heeft nagelaten bij de inspecties na te gaan of dit geoorloofd was, terwijl u dit wel heeft gedaan ten aanzien van het whatsapp-contact met de cliënten en het antwoord van de inspecties heel duidelijk was. In de optiek van de inspecties is de leidinggevende onvoldoende doordrongen van de daadwerkelijke noodzaak om afstand te nemen van de begeleiding en behandeling van de cliënten van t Polböske teneinde de onveilige situatie die dit voor hen met zich meebrengt te beëindigen. Ook dit maakt direct ingrijpen in de situatie noodzakelijk.

Uw reactie dat er geen afspraak was dat de kwaliteitsmedewerker richting de inspecties zou melden dat de leidinggevende in de instelling is geweest, toont eveneens dat u onvoldoende de ernst van de situatie inziet. Met de kwaliteitsmedewerker hebben de inspecties op 26 juni 2017 afgesproken dat hij contact zou opnemen met de politie indien de leidinggevende in de instelling zou komen. De inspecties hebben de kwaliteitsmedewerker gevraagd of hij in staat was om deze verantwoordelijkheid op zich te nemen, en of hij daarmee niet in een loyaliteitsconflict zou komen ten opzichte van de leidinggevende. De kwaliteitsmedewerker heeft aangegeven dat hij de ernst van de situatie inzag en zich aan deze afspraken wilde, en kon conformeren. Nu hij heeft nagelaten de politie te informeren van de aanwezigheid van de leidinggevende binnen 't Polböske, heeft hij deze afspraak met de inspecties niet nageleefd. Noch heeft de kwaliteitsmedewerker, dan wel het bestuur van 't Polböske, op andere wijze getracht richting de inspecties kenbaar te maken dat dit heeft plaats gevonden. Weliswaar betrof het feitelijk geen afspraak dat de inspecties geïnformeerd moesten worden, maar het getuigt niet van transparantie en inzicht in de ernst van de situatie door dit niet te melden bij de inspecties. Ook deze gebeurtenis heeft geleid tot een afbreuk in het vertrouwen dat de inspecties hebben in de professionaliteit van het bestuur en de nog aanwezige medewerkers binnen 't Polböske om verantwoorde zorg en begeleiding aan de cliënten te blijven bieden. Hetgeen heeft bijgedragen aan de noodzaak om direct in te grijpen in de situatie.

Ons kenmerk
IJZ/170710361-JN/100424

Overigens sterkt uw reactie - voor zover deze ziet op het bekijken van de camerabeelden door de leidinggevende na 26 juni 2017 - de inspecties in hun oordeel dat direct ingrijpen in de huidige situatie noodzakelijk is. Immers, het getuigt in geen enkel opzicht van begrip voor de ernst van de situatie, noch van inzicht in de noodzaak om afstand te nemen van de cliënten door deze beelden te (blijven) bekijken. Het is bovendien in strijd met de afspraken die zijn gemaakt met de inspecties om afstand te nemen van de cliënten. Daarnaast is het een inbreuk op de privacy van de op de locatie aanwezige personen en in het bijzonder op de veiligheid die aan cliënten dient te worden geboden in een professionele setting. Direct ingrijpen in de situatie in het belang van de veiligheid van de cliënten, zoals bedoeld in artikel 9.3 van de Jeugdwet en artikel 27 van de Wkkgz, is daarmee noodzakelijk.

De zorgen over de gezondheid en veiligheid van de cliënten zijn daarnaast vergroot vanwege het op handen zijnde vertrek van de door de gemeente Enschede ingehuurde medewerkers, alsmede vanwege het ontslag door de orthopedagoog, zijnde de enige geregistreerde medewerker. Met de achterblijvende medewerkers is er op korte termijn onvoldoende deskundig personeel in dienst om de zorg aan deze kwetsbare cliënten op verantwoorde wijze vorm te geven. Dit gebrek aan deskundigheid wordt met name vormgegeven vanwege het ontbreken van de benodigde opleiding en zorgachtergrond. Een en ander doet niet af aan uw reactie dat het zoeken van een nieuwe orthopedagoog nu eenmaal tijd kost. Gedurende de periode dat er geen geregistreerde medewerker is betrokken bij 't Polböske, maakt dit de situatie nog kwetsbaarder.

Voor zover u opmerkt dat de leidinggevende alles doet wat in zijn vermogen ligt om te proberen een veilige en huiselijke omgeving te creëren, merken de inspecties op dat deze intenties mogelijk aanwezig zijn, maar dat de zorg aan de cliënten door de leidinggevende dusdanig onprofessioneel wordt vormgegeven, dat dit grote risico's voor de gezondheid en veiligheid van de cliënten met zich meebrengt. De inspecties doelen daarbij op de gedragingen waarbij hardhandig en vrijheidsbeperkend is ingegrepen richting de cliënten en waarvan de leidinggevende heeft aangegeven dat hij dit weer zou doen als het nodig zou zijn. De inspecties doelen daarbij tevens op de niet professionele

afhankelijkheidsrelatie die tussen de cliënten en de leidinggevende is ontstaan, en niet bijdraagt aan het gezond en veilig opgroeien van de cliënten.

Ons kenmerk
IJZ/170710361-JN/100424

De inspecties concluderen dat de oplegging van dit bevel rechtmatig is en bovendien in een redelijke verhouding staat tot de directe noodzaak om deze kwetsbare cliënten te beschermen door deze cliënten over te plaatsen naar een professionele setting.

Beschrijving locatie

't Polböske biedt sinds april 2009 als zorgboerderij 24-uurs hulp met verblijf aan jeugdige cliënten en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 61939951. 't Polböske is een stichting met twee bestuurders. Eén van de bestuurders, ..., treedt op als leidinggevende (hierna: de leidinggevende) van 't Polböske. De andere bestuurder is eveneens werkzaam bij de aanbieder. 't Polböske heeft twee locaties, een zorgboerderij en een locatie voor begeleid wonen.

't Polböske biedt volgens de informatie bij de Kamer van Koophandel huisvesting aan en opvang aan jongeren, al dan niet met ernstige gedragsproblemen, en bevordert de ontwikkeling en het welzijn van jongeren. Ten tijde van het toezicht op 26 juni 2017 verbleven binnen de zorgboerderij zeven cliënten en binnen de locatie voor begeleid wonen twee cliënten in de leeftijdscategorie 14 tot en met 21 jaar. De aanbieder geeft aan dat de zorg voor cliënten wordt gefinancierd vanuit de Jeugdwet (vier cliënten), de Wet langdurige zorg (Wlz; één cliënt) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO; vier cliënten).

De leidinggevende van 't Polböske woont in de zorgboerderij en begeleidt de cliënten voornamelijk zelf. Hij heeft geen zorggerelateerde opleiding gevolgd. De leidinggevende en de cliënten maken gebruik van dezelfde ruimten in de zorgboerderij. Alle cliënten en de leidinggevende hebben een eigen slaapkamer, maar delen de leefvertrekken zoals de woonkamer en de keuken. Bij 't Polböske zijn vijf medewerkers parttime werkzaam, te weten twee begeleiders, een orthopedagoog die SKJ geregistreerd is, een klusjesman (tevens bestuurder van 't Polböske) en een kwaliteitsmedewerker. Beide begeleiders hebben een zorggerelateerde mbo-opleiding afgerond. Eén van de begeleiders volgt de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening (SPH). De orthopedagoog is sinds begin februari 2017 verbonden aan 't Polböske en beoordeelt mede de zorgplannen en adviseert over opname van cliënten. De klusjesman voert zorggerelateerde taken uit ten behoeve van de dagbesteding, maar heeft geen zorggerelateerde opleiding gevolgd. De kwaliteitsmedewerker heeft een achtergrond in de jeugdzorg, helpt bij het verkrijgen van een HKZ keurmerk en bij het voldoen aan de normen uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp Jeugd (VHJ), en helpt daarmee bij het wegnemen van de tekortkomingen zoals vermeld in het rapport van de inspecties van april 2017. Als de leidinggevende afwezig is, is de kwaliteitsmedewerker inzetbaar voor de functie van begeleider in de zorgboerderij. De kwaliteitsmedewerker heeft een zorggerelateerde mbo-opleiding gevolgd, maar niet afgerond. Daarnaast is er een SKJ-geregistreerde ambulante begeleider bij 't Polböske betrokken, die cliënten begeleidt bij de vermindering van het gebruik van softdrugs.

Bevindingen inspectiebezoek d.d. 26 juni 2017

Op 26 juni 2017 bezochten inspecties de zorgboerderij van 't Polböske. Tijdens dit bezoek hebben de inspecties gesproken met de leidinggevende, de kwaliteitsmedewerker, twee cliënten en een ouder van een cliënt. De

orthopedagoog is niet gezien of gesproken vanwege vakantie. Tevens zijn er cliëntdossiers ingezien en heeft er een rondleiding op de locatie plaatsgevonden.

Ons kenmerk
IJZ/170710361-JN/100424

Hieronder worden de belangrijkste bevindingen uit het inspectieonderzoek samengevat weergegeven.

Bevindingen uitvoering hulpverlening, veiligheid, organisatie en leefklimaat

- De meeste cliënten die bij 't Polböske verblijven hebben complexe problematiek, zoals ADHD en autisme. De leidinggevende van 't Polböske is degene die vrijwel volledig voorziet in de begeleiding van deze cliënten. Hij heeft geen zorggerelateerde opleiding gevolgd, waarbij hij heeft geleerd om op professionele wijze om te gaan met deze problematiek. Hij geeft aan dat hij veel ervaring heeft opgedaan de afgelopen jaren en dat hij tijdens zijn studie Marketing voldoende over psychologie heeft geleerd. Van de andere medewerkers die worden ingezet geldt dat de klusjesman geen zorggerelateerde opleiding heeft gevolgd en dat de kwaliteitsmedewerker geen zorggerelateerde opleiding heeft afgerond. Deze medewerkers worden wel ingezet voor de begeleiding van de cliënten en hebben in die hoedanigheid één-op-één contact met de cliënten. De twee medewerkers die wel een afgeronde zorggerelateerde mbo-opleiding hebben afgerond, zijn maar beperkt voor de cliënten aanwezig. Ook de orthopedagoog is slechts een dag in de week aanwezig. Er wordt binnen 't Polböske niet afgewogen of de zwaarte van de problematiek waarmee de cliënten kampen in overeenstemming is met de zorg en ondersteuning die binnen 't Polböske kan worden geboden.
- Uit de gesprekken met cliënten blijkt dat de afgelopen periode minimaal vijf keer is gevochten tussen cliënten. Deze vechtpartijen zijn niet geregistreerd in de incidentenregistratie. Naar aanleiding van deze vechtpartijen zijn op cliëntniveau geen concrete verbetermaatregelen ingezet of een veiligheidsplan opgesteld om vechtpartijen in de toekomst te voorkomen en/of het risico daarop te beperken.
- De leidinggevende geeft aan dat het voorkomt dat hij bij een escalatie cliënten fixeert door ze vast te pakken en vast te houden. Een aantal weken geleden is een minderjarige cliënt vastgepakt en vastgehouden door de leidinggevende. De cliënt had ruzie met een medecliënt en de leidinggevende is tussenbeide gekomen. De leidinggevende heeft de cliënt tegen de grond gelegd en hem met zijn handen tegen de grond gehouden. De cliënt heeft aangegeven dat, naar zijn mening, de leidinggevende daarbij fysiek "over de grenzen" is gegaan door de wijze waarop de leidinggevende hem heeft vastgehouden.
- Het incident waarbij de leidinggevende fysiek heeft ingegrepen is niet opgenomen in de incidentenregistratie.
- In ieder geval twee cliënten hebben meerdere keren een tik op het hoofd gekregen van de leidinggevende om, volgens de leidinggevende, een woede-uitbarsting te doorbreken. Een andere cliënt geeft aan dat de leidinggevende regelmatig zo boos is dat hij de cliënt slaat.
- Er is één cliënt door de leidinggevende vastgebonden met tie wraps toen deze cliënt boos en agressief was. De leidinggevende heeft aangegeven dat wanneer een cliënt zo agressief is, hij er wederom voor zou kunnen kiezen om op deze wijze een cliënt rustig te krijgen.
- In ieder geval drie jeugdige cliënten hebben gedurende meerdere nachten bij de leidinggevende in bed geslapen. Dit varieert per cliënt van enkele nachten tot een of twee nachten per week gedurende een periode van twee jaar. Gedurende deze nachten slapen de cliënten en de leidinggevende naast elkaar in één tweepersoonsbed. De leidinggevende geeft aan dat dit met toestemming van de ouders gebeurde en omdat deze cliënten daar rustig van werden.

- In een glazen kast in de woonkamer staan meerdere flessen (sterke) alcoholhoudende drank. Op deze kast is een camera gericht, maar de drank is in principe vrij toegankelijk voor de cliënten. De leidinggevende geeft aan dat er onder de 18 jaar geen alcohol mag worden gedronken. Cliënten, alsmede een ouder van één van de cliënten, geven aan dat er regelmatig alcohol wordt gedronken, ook door de minderjarige cliënten.
- De cliënten geven aan dat ze frequent op het terrein van 't Polböske blowen. De leidinggevende geeft aan dat het in principe niet is toegestaan om op het terrein van 't Polböske te blowen, maar dat het wel gedoogd wordt.
- De slaapkamer van één van de cliënten is tevens de doorgang naar het zwembad. Andere cliënten, medewerkers en de leidinggevende lopen met regelmaat door deze kamer heen om in het zwembad te komen. In de kamer staat tevens een sauna waar alle bewoners gebruik van kunnen maken. De leidinggevende geeft aan dat binnenkort een kamer op de bovenetage beschikbaar komt en dat de cliënt daar dan naartoe zal verhuizen.
- De leidinggevende geeft aan geen kennis te hebben van professionele richtlijnen over afstand en nabijheid. Hij heeft geen scholing gevolgd op het gebied van vastpakken en vasthouden. Hij heeft geen specifieke opleiding of cursus gevolgd voor de omgang met cliënten met de problematiek ADHD of autisme. Op de vraag van de inspecties of de leidinggevende bereid is zich te professionaliseren geeft hij enerzijds aan dat hij hiertoe bereid is, maar anderzijds geeft hij aan dat zijn aanpak en zorg effectief is. Daarnaast geeft hij aan dat hij de cliënten niet meer in zijn bed laat slapen omdat het maatschappelijk wordt afgekeurd, niet omdat hij vindt dat dit niet goed is voor de cliënten. Tevens geeft hij aan dat hij vindt dat hij voldoende ervaring heeft om met complexe problematiek om te gaan.

Ons kenmerk
IJZ/170710361-JN/100424

Conclusies bevindingen d.d. 26 juni 2017

De conclusie van de inspecties luidt dat 't Polböske, gelet op alle genoemde bevindingen die tezamen een ernstig risico vormen voor de veiligheid van de cliënten, de artikelen 4.1.1 en 4.1.4 van de Jeugdwet en de artikelen 2, 3 en 7 van de Wkkgz niet, dan wel in onvoldoende mate, naleeft.

't Polböske voldoet op de volgende punten niet aan de huidige wet- en regelgeving:

- Binnen 't Polböske wordt in onvoldoende mate en op onvoldoende professionele wijze afgewogen of de zwaarte van de problematiek waarmee de cliënten kampen in overeenstemming is met de zorg en ondersteuning die binnen 't Polböske kan worden geboden.
- Het bestuur van 't Polböske draagt onvoldoende zorg voor de inzet van kwalitatief voldoende geschoold personeel. De leidinggevende – die zorg draagt voor het grootste deel van de begeleiding van de cliënten – heeft geen zorginhoudelijke achtergrond en onvoldoende kennis van wetgeving en richtlijnen op het gebied van jeugdhulp, zoals over de veldnorm 'het Kwaliteitskader Jeugd' en de richtlijn Residentiële Jeugdhulp van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI). Daar komt bij dat de leidinggevende heeft aangegeven dat hij nog steeds staat achter de manier waarop hij in bepaalde situaties handelt. Dit baart de inspecties grote zorgen. Verder hebben de klusjesman en de kwaliteitsmedewerker eveneens geen zorggerelateerde opleiding gevolgd of afgerond. Deze medewerkers worden wel ingezet voor de begeleiding van de cliënten en hebben in die hoedanigheid één-op-één contact met de cliënten. De twee medewerkers die wel een afgeronde zorggerelateerde mbo-opleiding hebben afgerond, zijn beperkt aanwezig. Ook de orthopedagoog is slechts een dag in de week aanwezig. Vanwege de problematiek van de cliënten is structureel professionele zorg, begeleiding en ondersteuning nodig. Dit kan niet worden geboden door 't Polböske waardoor

sprake is van onvoldoende verantwoorde hulp en zorg aan cliënten. Daar komt bij dat 't Polböske niet onderbouwt waarom zij niet werkt met geregistreerde professionals, en eveneens niet onderbouwt dat de inzet van niet geregistreerde professionals niet afdoet aan de kwaliteit van hulp of noodzakelijk is voor de kwaliteit (de norm van de verantwoorde werktoedeling).

Ons kenmerk
IJZ/170710361-JN/100424

- Binnen 't Polböske wordt onvoldoende veiligheid geboden aan cliënten:
 - Het geven van een tik op het hoofd aan cliënten en het gebruik van tie wraps om een cliënt vast te binden is in strijd met wetgeving en professionele richtlijnen.
 - Binnen 't Polböske worden cliënten bij agressief gedrag vastgepakt en vastgehouden. Het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen zoals vastpakken en vasthouden is, met de nodige waarborgen, alleen toegestaan op een BOPZ-aangemerkte locatie of een locatie voor gesloten jeugdhulp. 't Polböske beschikt niet over een BOPZ-aanmerking en is eveneens niet aangemerkt als voorziening voor gesloten jeugdhulp. Derhalve is het wettelijk niet toegestaan om een dergelijke vrijheidsbeperkende maatregel toe te passen met uitzondering van een noodsituatie. Tevens is de leidinggevende niet geschoold en/of getraind in het toepassen van vastpakken en vasthouden.
 - De leidinggevende heeft aangegeven dat hij in de toekomst wellicht op dezelfde manier zal ingrijpen omdat hij dit soms noodzakelijk acht.
 - Naar aanleiding van de vechtpartijen tussen cliënten en het fysiek ingrijpen door de leidinggevende - door een cliënt vast te pakken en vast te houden - is geen incidentenregistratie ingevuld. Verder zijn op cliëntniveau geen concrete verbetermaatregelen ingezet of een veiligheidsplan opgesteld om vechtpartijen en ingrijpen in de toekomst te voorkomen en/of het risico daarop te beperken.
 - Binnen 't Polböske wordt openlijk gebruik van softdrugs gedoogd en is alcohol beschikbaar voor en te nuttigen door cliënten. Ten aanzien van de minderjarige cliënten is dit in strijd met wetgeving en professionele richtlijnen.
- Binnen 't Polböske bestaat onvoldoende professionele distantie tussen de leidinggevende en de cliënten, omdat de leidinggevende samen met cliënten in bed heeft geslapen.
- Binnen 't Polböske is de privacy ten aanzien van in ieder geval een cliënt onvoldoende gewaarborgd, omdat zijn slaapkamer de doorgang is voor andere cliënten, medewerkers en de leidinggevende om in de sauna en het zwembad te komen.

Korte termijn afspraken

Bij het inspectiebezoek van 26 juni 2017 is gebleken dat de kwaliteit van de begeleiding en zorg zodanig is dat sprake is van een ernstig risico voor de veiligheid van de kwetsbare cliënten die binnen 't Polböske verblijven. Dientengevolge kunnen de cliënten onvoldoende gezond en veilig opgroeien binnen 't Polböske.

De inspecties achtten het met name zorgelijk dat de leidinggevende de professionele zorg niet kon waarborgen en dat hij onvoldoende inzicht toonde dat zijn handelen niet in overeenstemming is met wat van een professionele jeugdhulpaanbieder mag worden verwacht. Nu de leidinggevende door de cliënten werd aangeduid als 'de begeleider' en als degene die vrijwel altijd zelf aanwezig is (een uitzondering daargelaten), de leidinggevende woonachtig is binnen het gebouw van 't Polböske en de gemeenschappelijke ruimten door alle

bewoners inclusief de leidinggevende worden gebruikt, achtten de inspecties het noodzakelijk in de bestaande situatie in te grijpen.

Ons kenmerk
IJZ/170710361-JN/100424

De leidinggevende heeft op 26 juni 2017 richting de inspecties aangegeven per direct bereid te zijn voor onbepaalde tijd 't Polböske te verlaten en elders te gaan wonen. Dit is schriftelijk bevestigd door de leidinggevende. Met de inspecties is voorts afgesproken dat de leidinggevende gedurende die periode geen hulp of begeleiding aan de cliënten zou bieden, en dat hij – indien hij toch in 't Polböske aanwezig zou moeten zijn omdat dit zijn woning is en er spullen kunnen liggen die noodzakelijk voor hem zijn – met de daar aanwezige begeleiders zou afstemmen of dit mogelijk is. Daarnaast is afgesproken dat de leidinggevende geen contact zou zoeken met de cliënten en dat wanneer de cliënten toenadering zouden zoeken, hij dit zou afhouden en de cliënten zou doorverwijzen naar de andere medewerkers binnen 't Polböske.

Ook de kwaliteitsmedewerker – die gedurende de afwezigheid van de leidinggevende 'in charge' was – heeft schriftelijk bevestigd toe te zien op de naleving van deze afspraken en contact op te nemen met de politie als deze zouden worden overtreden.

Gedurende de afwezigheid van de leidinggevende zou de zorg voor en begeleiding van de cliënten worden verzorgd door de overige medewerkers van 't Polböske. Daarnaast heeft de gemeente Enschede 24 uur per dag deskundige medewerkers ingezet, waardoor kwaliteit van de begeleiding is gegarandeerd en geborgd.

Direct na 26 juni 2017 heeft Veilig Thuis de opvoedingsomgeving van de cliënten binnen 't Polböske onderzocht en in het bijzonder de omgang en relatie tussen de leidinggevende en de cliënten. Op 30 juni 2017 is door de inspecties met 't Polböske gecommuniceerd dat het uitkomen van de onderzoeksconclusie van Veilig Thuis een nieuw moment zou zijn om zich te beraden over vervolgstappen richting 't Polböske. Onderdeel van deze afweging zou zijn of het een bedreiging oplevert voor de veiligheid van de cliënten als de leidinggevende zou terugkeren naar 't Polböske.

Recente bevindingen

In de periode vanaf 26 juni 2017 tot en met 11 juli 2017 hebben de inspecties nieuwe bevindingen opgehaald. De inspecties hebben gesproken met de orthopedagoog, met de WMO toezichthouder van de gemeente Enschede, met medewerkers van de gemeente Enschede en de door de gemeente ingezette medewerkers, met onderzoekers van Veilig Thuis en met de ouder van twee cliënten die niet meer woonachtig zijn bij 't Polböske.

Hieronder zijn de belangrijkste bevindingen samengevat weergegeven.

- De leidinggevende heeft zich na 26 juni 2017 niet aan de afspraak gehouden dat hij niet zonder afstemming met de aanwezige begeleiders naar 't Polböske zou gaan. Van de hulpverleners die via de gemeente Enschede zijn ingezet binnen 't Polböske, alsmede via de orthopedagoog die inmiddels ontslag heeft genomen, hebben de inspecties vernomen dat de leidinggevende op woensdagavond 5 juli 2017 toch enige tijd binnen 't Polböske heeft verbleven.
- De leidinggevende heeft zich voorts niet aan de afspraak gehouden dat de leidinggevende na 26 juni 2017 geen (één-op-één) contact zou hebben met cliënten. De leidinggevende heeft sindsdien regelmatig contact gehad via whatsapp met de cliënten, zo blijkt uit een verklaring van de drie

medewerkers die door de gemeente Enschede zijn ingezet binnen 't Polböske. Daarnaast blijkt uit de schriftelijke bevindingen van Veilig Thuis dat de leidinggevende na 26 juni 2017 contact heeft opgenomen met een ouderpaar ...;

Ons kenmerk
IJZ/170710361-JN/100424

- De drie medewerkers die door de gemeente Enschede zijn ingezet binnen 't Polböske geven aan dat de leidinggevende hierdoor het gezag van de andere medewerkers heeft ondermijnd. De leidinggevende heeft een consequentie richting een jeugdige die is ingezet door een medewerker van 't Polböske teruggedraaid nadat de cliënt hierover contact met hem had;
- De verantwoordelijke kwaliteitsmedewerker heeft – in tegenstelling tot zijn schriftelijke verklaring – nagelaten de politie te informeren dat de leidinggevende binnen 't Polböske heeft verbleven. Ook de inspecties zijn hierover niet geïnformeerd door de kwaliteitsmedewerker. Daarmee heeft deze medewerker gehandeld in strijd met de afspraken. Bij navraag door de WMO toezichthouder geeft hij aan uit loyaliteit richting de leidinggevende de politie niet te hebben gebeld;
- Uit informatie van de medewerkers die door de gemeente Enschede zijn ingezet blijkt dat de leidinggevende en de klusjesman alle camerabeelden van de instelling van afstand (kunnen) bekijken;
- ...
- Veilig Thuis heeft op 10 juli 2017 de volgende relevante bevindingen schriftelijk teruggekoppeld aan de inspecties:
 - De computer in de woonkamer kan en mag door iedereen gebruikt worden. De cliënten hebben hierdoor inzage in hun eigen dossier en in die van groepsleden;
 - De camerabeelden van het fysieke ingrijpen door de leidinggevende tijdens een conflict van twee jeugdigen zijn door de leidinggevende op de groepsapp gedeeld met alle cliënten. Hierbij vroeg hij aan de cliënten of zij vonden dat hij anders had moeten handelen;
 - Twee cliënten hebben aangegeven geholpen te hebben met het vastmaken van de tie wraps bij de desbetreffende cliënt;
 - Bij ongewenst gedrag van de cliënten gaf de leidinggevende aan dat als de cliënten weg moesten, zij niet opnieuw vergelijkbare financiële middelen, voorzieningen en vrijheden tot hun beschikking zouden kunnen hebben. Veilig Thuis kwalificeert dit als 'manipulatief';
 - Een cliënt en een ouder spreken over het nuttigen en onder invloed zijn van alcohol door de leidinggevende.
- De orthopedagoog, zijnde de enige persoon met een SKJ registratie die in dienst was bij 't Polböske, heeft per direct ontslag genomen omdat zij zich distantieert van de gedragingen van de leidinggevende. Er is nog geen zicht op een nieuwe orthopedagoog;
- De gemeente Enschede geeft aan dat de duur dat de medewerkers die binnen 't Polböske worden ingezet niet oneindig is, maar in ieder geval wordt gecontinueerd gedurende de duur van het onderzoek door de inspecties;
- De politie start maandag 17 juli 2017 op de locatie bij 't Polböske met een politieonderzoek naar de gedragingen van de leidinggevende.

Eindconclusie

Ten gevolge van deze recente ontwikkelingen hebben de inspecties heroverwogen of een aanwijzing op dit moment de enige geëigende maatregel is om in te grijpen in de situatie binnen 't Polböske.

Door het niet naleven van de gemaakte afspraken tussen de inspecties, de leidinggevende en de kwaliteitsmedewerker, is volledig afbreuk gedaan aan het

vertrouwen dat de inspecties hadden in de bereidheid en de juiste intenties die de leidinggevende en de kwaliteitsmedewerker op 26 juni 2017 leken te tonen.

Ons kenmerk
IJZ/170710361-JN/100424

Daar komt bij dat dit recente handelen van de leidinggevende impact heeft gehad op het welzijn en de behandeling van de cliënten, ten gevolge waarvan de zorgen van de inspecties over de gezondheid en veiligheid van de cliënten nog meer zijn toegenomen.

Daarnaast zijn de ernstige zorgen die de inspecties al hadden over de kwaliteit van de geboden hulp versterkt door de nieuwe informatie.

Vanwege het ontslag door de orthopedagoog, alsmede vanwege de aankondiging van de gemeente Enschede dat de inzet van de medewerkers eindig is, is er binnen afzienbare tijd en bij een ongewijzigde situatie een ernstig gebrek aan voldoende deskundig personeel binnen 't Polböske.

Gelet op de ernst van de situatie binnen 't Polböske vanwege de blijvende inmenging van de leidinggevende, onvoldoende deskundig personeel in combinatie met de problematiek van de cliënten die binnen 't Polböske verblijven, kan het nemen van maatregelen in verband met de gezondheid en veiligheid van de cliënten redelijkerwijs geen uitstel leiden. Dientengevolge geven de inspecties een bevel aan 't Polböske. De inzet van deze maatregel is tevens ingegeven vanwege de onrust die het politieonderzoek, dat 17 juli 2017 wordt opgestart, voor de cliënten met zich kan meebrengen.

Bevel

De inspecties zien zich genoodzaakt direct in te grijpen in deze situatie. Dit is de reden dat ik u op grond van artikel 9.3, vierde lid, van de Jeugdwet en artikel 27, vierde lid, van de Wkkgz een bevel geef.

Het bevel heeft de volgende inhoud:

't Polböske moet met onmiddellijke ingang, doch uiterlijk **binnen drie dagen na inwerkingtreding van het bevel:**

- de huidige zorg en ondersteuning aan cliënten op grond van de Jeugdwet en de Wlz beëindigen en de cliënten die op basis van de Jeugdwet en de Wlz zorg en ondersteuning ontvangen binnen 't Polböske, overdragen aan een andere aanbieder die passende en verantwoorde hulp dan wel goede zorg levert;
- voor een zorgvuldige overdracht van de Jeugdwet- en Wlz-clieënten zorgen. Tot het moment dat de Jeugdwet- en Wlz-clieënten zijn overgedragen, dient alles in het werk te worden gesteld om ervoor te zorgen dat de Jeugdwet- en Wlz-clieënten verantwoorde hulp dan wel goede zorg krijgen aangeboden;
- de Jeugdwet- en Wlz-clieënten, hun vertegenwoordigers en de betrokken medewerkers in heldere taal informeren over dit bevel.

De leidinggevende dient – totdat alle cliënten zijn overgedragen – niet aanwezig te zijn in het pand of op de locatie van 't Polböske, en hij mag geen één-op-één contact met cliënten, in welke vorm dan ook, totdat alle cliënten zijn overgedragen.

Als u niet doet wat in dit bevel staat, dan kan een last onder bestuursdwang, dan wel een last onder dwangsom worden opgelegd.

Ons kenmerk
IJZ/170710361-JN/100424

Het bevel gaat in op **dinsdag 18 juli 2017 om 12:00 uur**. Het bevel heeft een geldigheidsduur van zeven dagen. De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport kan de geldigheidsduur verlengen. Zodra u van oordeel bent dat u heeft voldaan aan het bevel, kunt u dit schriftelijk aan de inspecties kenbaar maken. De inspecties zullen dan oordelen of de werking van het bevel kan worden opgeheven.

Teneinde te bereiken dat 't Polböske de benodigde verbetermaatregelen doorvoert hebben de inspecties u gisteren geïnformeerd per separate brief.

Openbaarmaking

In mijn voornemen voor het geven van een bevel, dat u zojuist heeft uitgereikt gekregen, heeft u kunnen lezen dat de inspecties het voornemen hebben om het bevel actief openbaar te maken via de website van de inspecties.

Bedenkingen 't Polböske

U heeft aangegeven dat u bedenkingen heeft aangaande de openbaarmaking. U voert aan dat het voorzienbaar is dat door publicatie onherstelbare schade zal optreden. Zeker in dit stadium kan niet worden ingezien welk redelijk belang van de inspecties zou moeten prevaleren in deze concrete situatie. Daarbij dient niet uit het oog te worden verloren dat de inspecties schermen met eigen richtlijnen, terwijl juist bij deze richtlijnen zou moeten worden afgewogen of deze toepasbaar zijn en strikt nageleefd dienen te worden, of dat afwijking daarvan geïndiceerd is. Een richtlijn is immers een richtlijn en geen wet van meden en perzen.

Overwegingen

De door u aangevoerde argumenten geven mij geen aanleiding van de openbaarmaking van het bevel af te zien. Hiertoe heb ik het volgende overwogen:

Het gaat om de vraag of het belang van de inspecties om bekendheid te geven over de wijze van uitvoering van hun taak als toezichthouder, dient te prevaleren boven het belang van uw organisatie om niet onevenredig benadeeld te worden als gevolg van de publicatie ex artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g van de Wob. Hiertoe wijzen de inspecties op het volgende.

De inspecties streven met actieve openbaarmaking verschillende doelen na, waaronder het informeren van cliënten en gemeenten over de kwaliteit van de jeugdhulp. Dit helpt cliënten bij het kiezen van goede hulp en gemeenten bij het kunnen voorzien in kwalitatief voldoende aanbod. De openbaarmaking heeft daarmee een informatief karakter en geen punitief karakter. De openbaarmaking van het bevel aan 't Polböske valt onder het informatieve karakter dat de inspecties met hun openbaarmakingbeleid tot doel hebben. Daarnaast dragen de inspecties bij aan een transparante overheid en verhoogt het door middel van het actief publiceren het nalevingsniveau van instellingen.

Beslissing

Bij de afweging van het algemene belang, denk hierbij aan cliënten en hun ouders, plaatsers en gemeenten, maar ook aan soortgelijke instellingen die zijn gediend bij openbaarmaking van het bevel, en het belang om geen onevenredig nadeel te lijden als gevolg van die openbaarmaking, zijn de inspecties van oordeel dat aan het algemene belang een grotere waarde moet worden toegekend. Dat is de reden waarom de inspecties overgaan tot openbaarmaking van het bevel.

Het bevel geldt per direct. U heeft aangegeven bedenkingen te hebben tegen de openbaarmaking. Voor het instellen van een voorlopige voorziening tegen de openbaarmaking zullen de inspecties niet eerder dan binnen 24 uur na het bekendmaken van deze brief het bevel openbaar maken op de website van de inspecties. Het nieuwsbericht en het bevel zullen op **woensdag 19 juli 2017 om 12:00 uur** openbaar worden gemaakt.

Ons kenmerk
IJZ/170710361-JN/100424

Ik ga ervan uit u met het bovenstaande voldoende te hebben geïnformeerd. Indien er behoefte is aan een toelichting op deze dan kan contact worden opgenomen met ..., senior inspecteur bij de Inspectie Jeugdzorg.

Hoogachtend,

hoofdinspecteur maatschappelijke zorg van de Inspectie voor de Gezondheidszorg
en wnd. hoofdinspecteur van de Inspectie Jeugdzorg

Bezwaar

Het indienen van bezwaar schort de werking van deze beschikking niet op.

Ons kenmerk

IJZ/170710361-JN/100424

Heeft u vragen over deze beslissing of bent u het er niet mee eens? Kijk eens op <http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/vws/bezwaarschriften-vws>. Daar wordt uitgelegd wat u kunt doen als u het niet eens bent met de beslissing en misschien bezwaar wilt maken. Er staan voorbeelden waarmee u de kans op een succesvol bezwaar kan inschatten.

Wilt u toch een bezwaarschrift sturen, dan moet dit binnen zes weken na de datum die bovenaan deze brief staat. Let op: doe dit op tijd, anders kan uw bezwaar niet behandeld worden.

Het bezwaarschrift e-mailt u naar: WJZ.bezwaarenberoep@minvws.nl, bij voorkeur met een ingescande handtekening.

Indien u niet kunt of wilt e-mailen, kunt u uw bezwaarschrift ook versturen per post naar:

de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken,
Postbus 20350,
2500 EJ Den Haag.

U kunt uw bezwaarschrift ook faxen naar: (070) 340 59 84.

Noem in het bezwaarschrift:

- uw naam en adres;
- de datum;
- het kenmerk van deze brief (deze gegevens vindt u in de rechterkantlijn);
- geef aan waarom u het niet eens bent met de beslissing.

Vergeet niet om uw bezwaarschrift te ondertekenen en van een datum te voorzien. Wilt u zo vriendelijk zijn om een kopie van deze brief mee te sturen met het bezwaarschrift.

Indien u het bezwaarschrift per e-mail indient zonder ondertekening, bestaat de mogelijkheid dat u op een later moment verzocht wordt om bewijs te leveren dat u bevoegd bent tot het indienen van het bezwaar.

Voorlopige voorziening

Het indienen van een bezwaarschrift heft de werking van dit besluit niet op.

Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u daarnaast ook een voorlopige voorziening aanvragen waarmee mogelijk de werking van dit besluit, betreffende het bevel en de openbaarmaking, kan worden opgeschort.

Indien dit, gelet op de betrokken belangen, onverwijlde spoed vereist dan kunt u de voorzieningenrechter van de sector bestuursrecht van de rechtbank van het arrondissement waarbinnen u gerechtigd bent beroep in te stellen, verzoeken een voorlopige voorziening te treffen.

Voor de regio-indeling en de adressen van de rechtbanken verwijzen de inspecties naar de volgende website:

Ons kenmerk
IJZ/170710361-JN/100424

<http://www.rechtspraak.nl/Organisatie/Rechtbanken/Pages/default.aspx>